

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
1		Algemeen	Kan er in deze tijd met een enorme inflatie wel gesproken worden over een sluitende begroting? Houdt het niet in dat er al snel weer aanpassingen komen?	CDA	De begroting is samengesteld op basis van de meest actuele gegevens. Zoals in de aanbiedingsbrief is beschreven houden wij rekening met grotere aanpassingen in het boekjaar, dan normaal.
2	18	Bestuur en Ondersteuning	Wat is de reden van stijging overhead van 3575 tot 4334 in 2023??	CDA	Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door hogere niet direct aan taakvelden toe te rekenen salariskosten. De stijging van de salariskosten wordt toegelicht op pagina 133.
3	18	Bestuur en Ondersteuning	tevens reden van stijging van baten en lasten van 364 naar 866??	CDA	Hieronder valt de opgenomen stelpost nieuwe ambities collegeprogramma toegelicht op pagina 134 (€ 200.000). Daarnaast is de stelpost loon- en prijsstijging herberekend op basis van de meicirculaire gemeentefonds. Overigens was in de begroting 2022 het voor jaarschijf 2023 begrote bedrag € 724.000.
4	18	Bestuur en Ondersteuning	Mutaties reserves van 1508 naar 1700 en de jaren ernaar naar 700???	CDA	Voor een toelichting van de mutaties reserves wordt verwezen naar pag. 138/139 en meerjarig pag. 156 t/m 158.
5	22	Veiligheid	In welke mate komen de gemeentelijke taken in het gedrang door de toenemende taken voor vluchtelingen? Wat is het kritieke punt waarbij veiligheid in gedrang komt?	CDA	De inzet vanuit Team VTH voor de opvang van vluchtelingen ziet op het leveren van de projectleider werkgroep opvang Oekraïense vluchtelingen en de inzet van de adviseur Veiligheid als linking pin naar de Veiligheidsregio. Inzet van capaciteit voor de uitvoering van veiligheidstaken gebeurt in overleg met de portefeuillehouder, waarbij steeds een afweging wordt gemaakt tussen de inzet voor de crisis en/of extra taken ten opzichte van inzet voor reguliere taken. De Veiligheid in Voerendaal komt niet in het gedrang.
6	31	Economie	Wat is de reden dat bij de economische promotie bij lasten ze afnemen van 162 naar 143 en bij de baten ze toenemen van 51 naar 61??	CDA	Dit betreft een incidentele post in 2023 toegelicht op pag. 131 en lagere afschrijvingslasten a.g.v. latere realisatie van 2 investeringsprojecten (Wandelknooppuntenroute en Upgrade vijfsporang Mingersborg).

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
7	34	Onderwijs	T.a.v. Skaeve huuse Ubachsberg. Er is m.i. geen sprake van burgerparticipatie. Inventarisatie van wensen en behoeften is iets anders. 1 zijdig, ipv meerzijdig. Zie ook bij risico's Resultaat aanpassen	CDA	In het proces van de locatiekeuze is over een langere periode in ruime mate contact geweest met de schutterij en in mindere mate met de voetbalvereniging in de vorm van overleg (startgesprek vond plaats in mei 2021). En er is gedurende de hele periode naar beide verenigingen in ruime mate informatie verstrekt over de doelgroep en de aard van de ondersteuning/begeleiding (brieven, mails informatie-avond). Naar aanleiding van de input uit deze overleggen is met meerdere zaken rekening gehouden bij de ontwikkeling van het project (plaats van de woonunits op het terrein, afscherming, eigen oprit, etc). Verder zijn er geen andere direct omwonenden voor deze locatie, dus er is niet breder gecommuniceerd. Medio augustus is een infobrief verstuurd naar alle burgers van Ubachsberg en op 4 oktober heeft een infobijeenkomst plaats gevonden voor de bewoners van Ubachsberg. Verschillende aandachtspunten uit deze bijeenkomst worden onderzocht en meegenomen in de verdere ontwikkeling.
8	35	Onderwijs	Zijn er nog veranderingen/effecten te verwachten van de aanbesteding Jens?	CDA	aanbesteding is afgerond, hier bent u vorige week met de RIB over geïnformeerd. De opdracht Basishulp Jeugd is gegund aan JENS de inschrijving is gebaseerd op de nieuwe opdracht waar een aantal wijzigingen zijn opgenomen t.o.v. de huidige werkwijze, zoals de gemeentelijke toegang die zal in de nieuwe opdrachtperiode niet overgaan naar JENS, maar we komen tot een intensieve samenwerking.
9	35	Onderwijs	Is inzichtelijk te maken waar de grote geldbedragen uit het Corona herstelfonds aan zijn besteed?	CDA	Ja, in zowel 2020 als in 2021 is bij de voorjaarsrapportage, najaarsrapportage en de jaarrekening verantwoordt waar de coronamiddelen zijn besteed. Onder andere op het gebied van inkomensondersteuning, handhaving, cultuur en onderwijs vindt deze besteding plaats of heeft deze plaatsgevonden. Er wordt nog een integraal plan met financiële begroting voorgelegd aan commissie en raad inzake het coronaherstelplan.
10	35	Onderwijs	Is het extra budget dat scholen hebben om onderwijsachterstanden in te lopen daaraan besteed? Zo ja wat zijn dan de resultaten?		Het budget is nog niet volledig besteed, maar hier wordt aan gewerkt volgens het NPO plan dat hiertoe is opgesteld en in de raadsvergadering van 12 februari is vastgesteld. Het plan ziet op bestrijden van achterstanden bij de verschillende onderwijspartners.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
11	35	Onderwijs	Ransdaal MDF: Hoe groot worden de risico's nu ingeschat tav: 1. aantal leerlingen groei/afname; 2. ontwikkeling € voor onderwijs; 3. ontwikkeling kwaliteit van onderwijs?	CDA	Op dit moment is er in Ransdaal sprake van een stijgende trend in leerlingaantallen. Innovo is inmiddels bereid om mede te investeren in het onderwijs in Ransdaal om dit langjarig te behouden. Ook de kwaliteit van onderwijs is weer op een voldoende niveau.
12	35	Onderwijs	Ransdaal MDF: Wat is tot nu toe afgesproken over de exploitatie opzet door wie in Ransdaal MDF?	CDA	Er lopen verkenningen over het beheer en exploitatie van het MFB. Er zijn hierover nog geen afspraken gemaakt.
13	35	Onderwijs	Ubachsberg MDF: Wat wordt bedoeld met verwachtingen van stakeholders lopen niet gelijk met de mogelijkheden v.d. project ontwikkelingen?	CDA	De uitvoeringscapaciteit van de gemeente is niet in lijn met de wensen van de stakeholders om zo snel mogelijk aan de slag te gaan met de ontwikkeling van de schoolomgeving.
14	35	Onderwijs	€ onderwijs: is de grote verhoging van raming 2023 tov raming 2022 door de nieuwe aanbesteding van Jens? Wat is daarmee afgesproken, ook qua tarieven? Ze kwamen er tenslotte niet mee uit!!! En totale budget voor Onderwijs is in 2023 een half miljoen hoger!	CDA	Nee dit is niet door de nieuwe aanbesteding Basishulp Jeugd. Het budget is opnieuw berekend en in een plafondbedrag in de aanbesteding opgenomen. Hier is sprake van een verhoging t.o.v. de eerder budgetten voor Basishulp Jeugd. Zie programma Sociaal Domein. Deze verhoging wordt veroorzaakt door afschrijving ineens Basisschool Ummer Clumme.
15	40	Sport/cultuur/recreatie	Een grotere stijging van lasten opebaar groen en recreatie van 2022 naar 2023. Wat is de reden??		Zie pagina 129 en 131.
		Sociaal domein	Jeugdzorg:		
16		Sociaal domein	wat zijn de verwachtingen van de Hervormingsagenda, zal er veel veranderen en wat kunnen de €-consequenties zijn?	CDA	Op dit moment loopt er een consultatie ten aanzien van het opnieuw opstarten van de hervormingsagenda. Het is dus nog moeilijk te voorspellen wat de uitkomst hierbij gaat zijn en welke impact dit voor de gemeneten zal gaan hebben.
17		Sociaal domein	wanneer is het nieuwe beleidsplan Zuid-Limburg klaar? En wat wordt als € -inzet verwacht voor Voerendaal?	CDA	Het beleidsplan zal eind december 2022 gereed zijn en in het 1e kwartaal 2023 vastgesteld worden door alle gemeenteraden. Het plan is nu nog in ontwikkeling dus er is nog geen zicht op de financiële impact al is de verwachting dat dit niet tot ingrijpende beleidswijzigingen en dus kostenstijgingen leidt.
18		Sociaal domein	transformatie: hoe worden nu de externe partners erbij be-/getrokken? Wat zijn de belemmeringen?	CDA	Er wordt intensief met partners gecommuniceerd en zij worden betrokken bij pilots en de uitwerking van beleid, zoals Knooppunten onderwijs-zorg, coalitie Kansrijke Start Voerendaal.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
19		Sociaal domein	Beschermd Wonen:		
		Sociaal domein	hoe wordt uitvoering aan de integrale toegang gegeven met het LOBW? Is deze in Heerlen geplaatst? Worden door de regiof gemeenten alle clienten naar Heerlen verwezen?	CDA	Het LOBW is een regionaal Loket van en namens alle Parkstadgemeenten. Het is onder andere bemensd met medewerkers uit verschillende gemeenten, maar er zijn ook nieuwe medewerkers geworven. Over de fysieke locatie van het LOBW is nog geen keuze gemaakt, dit hoeft in ieder geval niet persé bij de gemeente Heerlen te zijn. In principe worden er geen clienten 'doorverwezen'. Op het moment dat een zorgaanbieder of gemeente een potentiële BW-client heeft dan wordt dit in het LOBW beoordeeld. Het komt zelden voor dat een client zich zelf meldt voor een indicatie BW. Maar als dat het geval is dan vindt warme overdracht via een zorgaanbieder, een ketenpartner of een gemeente plaats. En als er een afwijzing volgt dan wordt de client weer 'warm' overgedragen naar de lokale gemeente die dan aan zet is voor de begeleiding/ondersteuning vanuit de reguliere Wmo.
20		Sociaal domein	Hoe staat het met de actualisatie van de woonvisie en de doelgroep BW?	CDA	Vanuit Parkstad wordt het proces om te komen tot een nieuwe regionale woon(zorg)visie geregisseerd. Specifiek voor het onderdeel BW sluiten de collega's van de centrumgemeente Heerlen aan bij dit proces om te zorgen dat de doelgroep BW hierin een plek krijgt.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
21		Sociaal domein	Leefbaarheid Kernen:		
		Sociaal domein	Hoe en wat wordt door gemeente gefaciliteerd bij verenigingen en buurtbijeenkomsten?	CDA	Binnen de gemeente Voerendaal is een verenigingsondersteuner werkzaam. Deze is de contactpersoon voor alle verenigingen binnen Voerendaal. De verenigingsondersteuner beantwoordt vragen afkomstig vanuit de verenigingen of leidt deze door naar de verantwoordelijke collega. Dit laatste gebeurt bijvoorbeeld als men vragen heeft over accommodaties, verkeerssituaties of veiligheid. De verenigingsondersteuner informeert verenigingen omtrent regelingen en/of trajecten die aantrekkelijk zijn voor de verenigingen. Daarnaast wordt er periodiek een avond gepland waarop de verenigingen met de verenigingsondersteuner en wethouder in gesprek kunnen gaan over op dat moment belangrijke thema's. Daarnaast ontvangen de verenigingen subsidies van de gemeente. Omtrent buurtbijeenkomsten heeft de gemeente geen rol in het faciliteren daarvan.
22		Sociaal domein	Participatie en armoede:		
		Sociaal domein	Hoe ziet het noodfonds eruit qua € en criteria voor in-aanmerking-komen?	CDA	Het noodfonds is nog in voorbereiding. Er wordt op dit moment onderzocht voor wie en welke criteria en welk budget hieraan verbonden wordt.
23	76	Lokale Heffingen	Over het algemeen valt op dat deze cijfers niet zijn geïndiceerd voor inflatie??	CDA	Klopt, legesopbrengsten worden niet geïndexeerd.
24	82	Onderhoud kapitaalgoederen	Over het algemeen valt op dat deze cijfers niet zijn geïndiceerd voor inflatie en stijgende grondprijzen.??	CDA	Prijsstijgingen worden gedekt uit de stelpost loon- en prijsstijgingen.
25	83	Onderhoud kapitaalgoederen	Exploitatie niet geïndiceerd. Er lijkt geen rekening gehouden met de huidige defecten en te verwachten vervanging van de verlichting.	CDA	Prijsstijgingen worden gedekt uit de stelpost loon- en prijsstijgingen. De huidige "defecten" zitten hoofdzakelijk in het netwerk waarvoor de netwerkbeheerder aan zet is. Wij verwachten hiervan geen kosten.
26	84	Onderhoud kapitaalgoederen	Wisselend afnemend en toenemend exploitatiebudget, wat is de uitleg hierachter???	CDA	Dit komt door periodieke geraamde kosten, zoals VTA inspectie bomen, opstellen groenbeheerplan en maaibestek en daarnaast toerekening salarissen.
27	96	Verbonden partijen	BsGW: Wat betekent "het herijken van de kostenverdeelmethode voor Voerendaal?"	CDA	In afwachting van de afronding van het harmonisatietraject bij de BsGW zal daarna gekeken worden naar de herijking van de kostenverdeelmethode. Op dit moment is nog geen zicht op de doorwerking hiervan.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
28	97	Verbonden partijen	De terugstroom naar beschut en de verkoop van de draadbomen worden genoemd als risico.	CDA	We beschouwen dit niet als een aparte vraag, maar gaan ervan uit dat deze stelling behoort bij de volgende vraag.
29	97	Verbonden partijen	Zijn er ook kansen door de krapte op de arbeidsmarkt? (WOZL)	CDA	Er zijn zeker kansen door de krapte op arbeidsmarkt, echter voor de doelgroep SW is instroom in reguliere vacatures niet of nauwelijks mogelijk. Deze doelgroep heeft intensieve begeleiding nodig. Wel wordt er gekeken naar mogelijkheden op de arbeidsmarkt door hierover met werkgevers in gesprek te gaan. Door bijvoorbeeld jobcarving in te zetten of middels een nazorgcoach die aan de werkgeverskant praktische zaken regelt en zorgt dat iemand niet na 3 maanden weer uitvalt. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt staan werkgevers hier ook in toenemende mate voor open. Er is een Taskforce Onbenut arbeidspotentieel actief sinds mei 2022 om ook mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt toe te leiden naar passend werk.
30	99	Verbonden partijen	Er is een risico op loonstijgingen door de inflatie. Wanneer wordt dit bekend?	CDA	Ja er is een risico op loonstijgingen door inflatie. Dit wordt door WOZL meegenomen in kwartaalrapportages en begrotingswijzigingen.
31	99	Verbonden partijen	Ik mis aandacht voor preventie van schulden en pro-actieve schuldhelpverlening vanwege een hoge inflatie en energiearmoede. Geldt ook voor armoede. (Kompas)	CDA	Inflatie en energiearmoede hebben de volle aandacht. Via het armoedebeleid beschikt Kompas over tal van instrumenten om mensen met een laag inkomen te ondersteunen. Door bijvoorbeeld het inzetten van het instrument vroegsignalering krijgt Kompas een melding als mensen hun energierekening niet (meer) kunnen betalen. Kompas heeft de regie in de schuldhelpverleningstrajecten is regelmatig in gesprek met de Kredietbank Limburg om te monitoren welke invloed de inflatie en energiearmoede hebben.
32	100	Verbonden partijen	Wat wordt bedoeld met de zin (bij ontwikkelingen) 2023 is het eerste begrotingsjaar waarin de effecten en nazorg mbt Covid 19 en de watersnoodramp vorm zullen krijgen? (Veiligheidsregio)	CDA	2023 zal mede in het teken staan van de uitvoering van verbeterpunten uit de evaluaties van de covid-pandemie, het verwerken van aanbevelingen uit de evaluatie van de wet op de veiligheidsregio's, het verder verwerken van verbeterpunten uit de evaluaties van het Hoogwater en de reguliere evaluaties. Daarnaast is het herstellen van de inspanningen die COVID-19 en het Hoogwater gevraagd hebben een belangrijk issue.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
33	101	Verbonden partijen	Bij risico: sterke stijging takenpakket en de herbezinning. De kosten van Covid zijn voor t rijk, Voor de trendbreuk is extra budget. Waardoor stijgen de kosten dan? Hoe groot is de stijging percentueel? (GGD)	CDA	De kostenstijging komt door meerdere zaken. Zo is er door gewijzigde wet en regelgeving meer capaciteit noodzakelijk op juridische capaciteit, informatiebeveiliging en automatisering. Er wordt daarnaast extra middelen in de begroting door de borging van de ingezette trendbreukinterventies en de doorontwikkeling van de eigentijdse en professionele jeugdgezondheidszorg. De stijging is niet zomaar procentueel uit te drukken.
34	102	Verbonden partijen	nobel streven om te komen tot een circulaire economie. Wat betekent dit voor de kosten? (RD4)	CDA	Het verder scheiden en integraal verwerken van het afval past binnen de circulaire gedachte. Ook financieel gezien is dit voor de verwerking van de afvalstoffen een betere optie. Volgens het door de raad goedgekeurde Grondstoffenplan, opgesteld vanuit de genoemde circulaire gedachte, zullen door deze circulaire verwerking van het huishoudelijk afval de kosten per aansluiting tot 2027 (zonder manifestatie van risico's) met circa €10 per aansluiting <u>dalen</u> .
35	105	Verbonden partijen	Bij ontwikkelingen staat er een onderzoek wordt gedaan, waarna het resultaat daarvan verder moet worden vormgegeven. En dat de huidige regeling eindig is. Welke invloed is er op toekomstige keuzes? (PIT)	CDA	De deelnemersraad van de huidige centrumregeling wordt op de hoogte gehouden van de voortgang en resultaten van het onderzoek. In de WGR is bepaald dat het ontwerp-GR wordt voorgelegd aan de raad, waarna een zienswijze kan worden uitgebracht. Wanneer er daadwerkelijk een definitieve GR zal worden opgericht, heeft de Raad instemming. Bestuur, secretaris en ambtelijk is Voerendaalbij dit onderzoek betrokken.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
36	107	Omnibuzz	Door daling van het volume moet er in de dienstverlening gesnoeid worden? Wordt er ook een taakstelling opgelegd mbt de bedrijfsvoering? (Omnibuzz)	CDA	Door een daling in de vraag wordt er niet in de dienstverlening gesnoeid. Alle (aangevraagde en ingeplande) ritten worden uitgevoerd, al zijn dat er wel nog minder dan in 2019. Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt komt het vervoersvolume op dit moment (net)overeen met de vraag naar vervoer. Dus er is geen sprake van een overschot aan chauffeurs. N.a.v. het lagere vervoersvolume a.g.v. COVID-19 zijn bepaalde bedrijfsvoeringskosten getemporeerd. Het was echter niet mogelijk om de bedrijfsvoeringskosten 1-op-1 te laten dalen met de vervoersdaling. Minder ritten betekent weliswaar minder telefoonverkeer bij de ritreservering. Echter hebben we geconstateerd dat de gemiddelde gesprekstijd is toegenomen als gevolg van de vele veranderingen, gezondheidschecks etc. Waar mogelijk is de personele inzet omlaag gebracht. Aan de andere kant heeft de afschaffing van het contant betaalverkeer geleid tot meer handling in de financiële administratie en meer portokosten omdat alle klanten nu op rekening rijden.
38	9	BIO	Bestuur en ondersteuning: Overhead 4.334.000. Blz. 68 financieel overzicht Kosten Overhead 4.331.646. Op blz. 6de 2 staat ook weer 4.334.000. Vanwaar dit verschil van 2.354.	CDA	Dit betreft afrondingen.
39	19	Bestuur en ondersteuning	Verplicht bedrag voor de post onvoorzien. Waar staat de post onvoorzien in de begroting? Is dat het bedrag van 31.000 op pag. 62?	CDA	Deze is onderdeel van het programma Bestuur en Ondersteuning en zit opgenomen bij de "Overige baten en lasten".
40	18	Bestuur en ondersteuning	Overhead neemt toe t.o.v. 2022 met 759.000. Stijging van meer dan 21%. Hoe is dit te verklaren?	CDA	Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door hogere niet direct aan taakvelden toe te rekenen salariskosten. De stijging van de salariskosten wordt toegelicht op pagina 133.
41	18	Bestuur en ondersteuning	Lasten OZB woningen neemt toe met 15.000. Stijging van 22% Baten OZB woningen stijgt met 4,2%. Verklaring?	CDA	De stijging van de lasten betreft toerekening kosten BsGW. De stijging van de OZB opbrengsten wordt toegelicht op pag. 133.
42	18	Bestuur en ondersteuning	Onder "Lasten" staat een post van 866.000 onder "overige baten en lasten".		Conform BBV-voorschriften is dit de exacte benaming van het taakveld.
43	18	Bestuur en ondersteuning	Waarom staat onder lasten, overige baten vermeld?		Conform BBV-voorschriften is dit de exacte benaming van het taakveld.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
44	18	Bestuur en ondersteuning	Onder "Baten" staat blijde post "overige baten en lasten" niets		Er zijn geen baten op dit taakveld.
45		Bestuur en ondersteuning	Overhead: Hier wordt omschreven welke kosten tot de overhead gerekend worden. Waarom wordt in pag. 68 een andere omschrijving toegepast voor de Overhead kosten?	CDA	De op pag. 19 opgenomen opsomming ziet alleen de niet direct aan taakvelden toe te rekenen salariskosten.
46	22	Veiligheid	Laatste alinea: ten koste van WELKE reguliere taken? Indien extra inzet ten van reguliere taken gaat, waarom wordt dan de raming van Openbare Orde en Veiligheid voor 2023 veel; aard naar 453.000 t.o.v. 2022 (473.000) 4%	CDA	De ontwikkelingen op het gebied van Covid-19, als ook de taakstellingen rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen en statushouders kunnen leiden tot extra inzet van personeel en middelen, hetgeen kan leiden tot een herprioritering van taken. Omdat het verloop van deze crises geen gegeven is, kan ook nu niet gesteld worden welke taken vervallen. Dit zal steeds in overleg met de portefeuillehouder bepaald worden. De raming is in 2023 lager omdat in 2022 incidenteel lasten zijn geraamd waarvoor extra middelen vanuit het Rijk ontvangen zijn (Corona Toegangsbewijs).
47	26	Verkeer, Vervoer en Watersta	De prijsstijgingen en de krapte op de arbeidsmarkt kunnen mogelijk leiden Tot een nadere prioritering. Betekent dit dat het geraamde bedrag in de begroting van 2.282.000 niet zal worden overschreden, maar dat minder wordt gerealiseerd?	CDA	We gaan uit van een taakstellend budget van € 2.282.000. Prijsstijgingen worden gedekt uit de stelpost prijsstijgingen. Mocht dit niet toereikend zijn zal er een voorstel voor aanvullend krediet of nadere prioritering aan de raad worden voorgelegd.
48	35	Onderwijs	Lasten onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingenzaken stijgt met 28%. Baten dalen met 66%. Hoe is dit te verklaren?	CDA	De verhoging wordt veroorzaakt door afschrijving ineens Basisschool Ummer Clumme. De daling van baten komt door in 2022 ontvangen OAB middelen (onderwijs achterstanden beleid) én aanwending voorziening groot onderhoud gebouwen ter dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. school Ransdaal.
49	38	Sport, Cultuur en Recreatie	Als risico wordt aangegeven dat de verenigingen te maken krijgen met hogere kosten. Worden de verenigingen hierin tegemoet gekomen?	CDA	Op dit moment loopt er een onderzoek naar een noodfonds, die ook betrekking heeft op verenigingen. Een kadernotitie wordt neergelegd bij de raad.
50	47	Sociaal Domein	Participatie: specifiek in 2023. Instellen van een noodfonds voor de inwoners van de gemeente Voerendaal. Noodfonds (nog) niet opgenomen in de begroting 2023. Wordt hiervoor alsnog een bedrag gereserveerd?	CDA	Het noodfonds is nog in voorbereiding. Er wordt op dit moment onderzocht voor wie en welke criteria hieraan verbonden worden en wat de hoogte van het in te stellen noodfonds wordt.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
51	53	Volksgesondheid en milieu	Riool- en Waterbeheer. Tekstueel gaat 95% over waterbeheer, overlast door water, hitte en droogte. In de begroting op pag 54 staat uitsluitend een bedrag van 1.535.000 opgenomen voor "riolering". Graag een duidelijke splitsing voor onderhoud rioleringen en de kosten voor waterbeheer.	CDA	Onderhoud rioleringen maakt deel uit van het totale waterbeheer. Waterbeheertaken, niet zijnde rioolbeheer, zijn opgenomen als investeringen, waarvan de kapitaallasten zijn opgenomen in de productbegroting. Een uitsplitsing is daarom niet te maken.
52	54	Volksgesondheid en milieu	Onder Baten Riolering 2023 is een bedrag opgenomen van 2.012.000. Pag. 75 riolheffing 2.018.000. Vanwaar het verschil van 6000? Op pag. 8 staat bij inkomsten rioolrecht een bedrag opgenomen van 2.001.000?	CDA	De baten op pag. 54 bestaan niet alleen uit rioolrecht, maar o.a. ook vergoeding kosten rioolaansluiting. De opbrengst op pag. 75 is gebaseerd op opgave BsGW met als uitgangspunt 5.850 aansluitingen. In de begroting is conform watertakenplan rekening gehouden met 5.800 aansluitingen (inkomsten vermeld op pag. 8).
53	61	Volkshuisvesting, Ruimtelijke.	In de tabel zien we een toename van de lasten voor ruimte en leefomgeving van 423.000 in 2021 naar 920.000 in 2023(raming). Stijging van bijna 120%. Vervolgens zien we een daling vanaf 2023 tot 2026 van 920.000 naar 742.000. Een daling van bijna 20%. Hoe is dit te verklaren?	CDA	De stijging van 2022 naar 2023 is toegelicht op pag. 130, 132 en 133 (salarissen). De laatstgenoemde betreft incidentele lasten m.b.t. transitie omgevingswet welke de daling verklaart.
54	62	Financiële Recapitulatie	Wat valt allemaal onder "algemene dekkingsmiddelen"? 307.000 euro	CDA	Toegerekende kosten BsGW voor heffing OZB en saldo rente lasten en baten.
55	71	Grondbeleid	Wat zijn arteriële overeenkomsten?	CDA	Dat is een anterieure overeenkomst. Elke grondexploitatieovereenkomst die men sluit voor de vaststelling van een exploitatieplan is een anterieure overeenkomst. Deze overeenkomst sluit men in de beginfase van een project vóór de vaststelling van een exploitatieplan. Bij de anterieure overeenkomst hebben alle partijen veel onderhandelingsruimte. Men kan uiteraard afspraken over de grondexploitatie maken.
56		Grondbeleid	Onderhande zijnde projecten: Wat houdt de reparatie van de bestaande overeenkomst tussen de scouting en de gemeente in?	CDA	In 1998 is besloten recht van overpad te regelen op het perceel van de gemeente. Dit besluit is niet geheel uitgevoerd, waardoor nu een reparatie dient plaats te vinden. Hierdoor wordt het huidige gebruik op correcte wijze juridisch vastgelegd.
57	74	Lokale heffingen	Afvalstoffenheffing stijgt in 2023 met 7,3%. Van 118,25 naar 202 euro. Neemt hiermee niet ook het te verwachten bedrag van kwijschelding toe?	CDA	De afvalstoffenheffing wordt kostendekkend verrekend met de gebruikers. Er wordt geen directe verhoging van de kwijschelding in dit kader verwacht.
58	76	Lokale heffingen	Onderaan de tabel mis ik: Begrote Opbrengst; 221.000. Staat wel op pag. 75 vermeld.	CDA	Hier worden de totalen per legessoort gepresenteerd.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
59	77	Lokale Heffingen	Opbrengst heffingen; 2.001.000. Pag. 75 2.018.000. Waarin zit het verschil van 17.000?	CDA	Zie bovenstaand antwoord behorende bij pag. 54
60	79	Lokale Heffingen	Totale lastendruk gemeente Voerendaal stijgt met 7,5% van 978 naar 1052 euro. Hoe kan deze stijging samengaan met het gemeentelijk armoede beleid en het instellen van een noodfonds als aangegeven in pag.47?	CDA	Voerendaal blijft staan voor ondersteuning van inwoners met een kleinere beurs: daarvoor zijn diverse ondersteuningsmaatregelen (financieel en niet-financieel) beschikbaar, onder meer via Kompas
61	80	Lokale heffingen	Eerste regel: Wat is voor 2023 het gemaximaliseerde kwijtscheldingsbedrag voor de variabele afvalstoffenheffing? Indien dit nog niet bekend is wat was het bedrag voor 2022? Hoeveel woningen hebben in 2022 het maximale kwijtscheldingsbedrag toegekend gekregen en wat zijn de verwachtingen voor 2023?	CDA	Het gemaximaliseerde kwijtscheldingsbedrag is gebaseerd op aantal ledingen (12 restafval groot €105, 12 GFT groot € 24 en 50 zakken € 80 ondergrondse verzamelcontainers)
62	96	Verbonden Partijen	De geraamde bijdrage voor de gemeente Voerendaal aan het BsGW bedraagt 217.000. Wat zijn de kosten die het BsGW maakt m.b.t. Het toenemende aantal bezwaar- en beroepsschriften? Van welk jaar hebben wij hiervoor het laatste overzicht? 2022?	CDA	De BsGW heeft in hun begroting 2023 rekening gehouden met een extra bedrag van ruim € 400.000 voor uitvoeringskosten extra WOZ-bezwaren en beroepen.
63	102	Verbonden Partijen	Financieel belang: Voor 2023 is de bijdrage basispakket voor Voerendaal begroot op 1.116.500. Op blz. 9 staat een bedrag opgenomen voor inzameling Huishoudelijk afval voor een bedrag van 1.206.000. Vanwaar dit verschil?	CDA	Naast de kosten van RD4 worden ook nog andere kosten (zoals zwerfvuil, straatreiniging, kwijtschelding én BTW) toegerekend aan de inzameling huishoudelijk afval.
64	119	Weerstandsvermogen &...	Stijging bouwkosten: Zoals al in de begroting staat vermeld is de prognose van het jaarlijks investeringsvolume van 2.500.000 ontoereikend. Een geschatte omvang van het risico zijnde 20.000 euro is dan ook verwaarloosbaar. Dit komt neer op een te verwachten prijsstijging van 0,8%. Welke keuze wordt er gemaakt? Gaat het investeringsvolume omlaag zodat het bedrag van 2.500.000 niet wordt overschreden of wordt de omvang van het risico verhoogd naar een meerrealistische waarde van bv 300.000? (Stijging van 12%) Indien voor de stijging van de bouwkosten hetzelfde risico wordt aangehouden als bij de stelpost loon- en prijsstijging (blz.119 onderaan) zou het risico zelfs 750.000 moeten worden. Met een % waarschijnlijkheid van 80% wordt dit nog altijd 600.000 bovenop het investeringsvolume van 2.500.000. Reactie?	CDA	Met het geschatte risico worden hier de hogere afschrijvingslasten bedoeld a.g.v. de eventuele prijsstijgingen van het investeringsvolume.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
65	120	Weerstandsvermogen &...	Rente. Omvang risico 61.000. Heel opportunistisch. Dit betekent een rente stijging van slechts 0,2%. Bij een (hopelijk niet) te verwachten rentestijging van 2% bedraagt de omvang risico al 614.000!! Wat zou dit betekenen voor de begroting 2023? Gaat dit dan en koste van de algemene reserves?	CDA	In de begroting 2023 is rekening gehouden met hogere rentepercentages. Daarnaast hoeft niet het gehele bedrag van de leningportefeuille in 1 keer herfinancierd worden. Hoe de rente zich de komende jaren ontwikkeld is niet te voorspellen. Indien bijstelling van de begroting nodig blijkt te zijn, zal dit verwerkt worden in voor- en/of najaarsrapportage.
66	121	Weerstandsvermogen &...	Omvang Risico's. Begrotingsjaar 1.305.000. Als ik de afzonderlijke omvang risico's vanaf Mijnwaterschade t/m Overige Risico's optel kom ik uit op een bedrag van 1.225.000. Vanwaar dit verschil van 80.000 euro?	CDA	Klopt, de totale risico's moeten inderdaad € 1.225.000 zijn.
67	125	Open Club Klimmen	Financieel kader: totale projectbegroting bedraagt 15.122.000. Het gevoteerde krediet, het extra investeringskrediet en de cofinanciering per 15 september 2022 is voor een bedrag van 14.867.000. Waarom wordt hier niet vermeld waarmee het restbedrag van 255.000 afgedekt is?	CDA	Er is een fout geslopen in de totale stichtingskosten. De actuele stichtingskosten zijn- conform raadsbesluit van 15 september 2022- in totaal € 15.292.000. De totale investering wordt afgedekt als volgt: Cofinanciering € 2.775.000. Opbrengsten woningbouw € 350.000. Terugvloeien hogere legeskosten € 75.000. Dekking uit Algemene Reserve € 12.092.000.
68	126	Open Club Klimmen	Herstelmaatregelen WeTraveld. Wat heeft het herstel van het WeTraveld door aannemer Queisen gekost? Indien hier geen uitspraak over kan worden gedaan omdat deze zaak nog onder de rechter zit wat zijn dan de extra kosten mocht	CDA	Aan Queisen is opdracht verstrekt voor het herstel van het Wetraveld inclusief groenvoorzieningen rondom het veld voor een bedrag van € 178.322,39 excl. Btw.
69	126	Open Club Klimmen	Risico's. Beroeps- en bezwaarprocedures. Beroeps- en bezwaarprocedures kunnen leiden tot vertraging. Heeft een eventuele vertraging financiële gevolgen? Aannemer Koppen Bouw heeft immers al een opdracht voor de realisatie van de OCK? In deze opdracht zal ongetwijfeld een startdatum of datum einde werk zijn opgenomen? Anders kan Koppen Bouw immers ook geen vaste prijs afgeven, zoals aangegeven onder "financieel".	CDA	Nu het bestemmingsplan onherroepelijk is, zijn de gevolgen van eventuele vertragingen ten gevolge van de bezwarenprocedure te overzien. Deze hebben geen gevolgen voor de vaste prijs.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
70	128	Financiële Begroting	Overzicht Baten en Lasten. Waarom is ervoor gekozen om in het begrotingsverzicht op deze pagina een andere omschrijving en bedragen van baten en lasten aan te houden, dan in de Begroting in een Opslag pag 8 en 9? Zo kun je op pag 9 alleen het bedrag van "Overhead" terugvinden zijnde 4.334.000 wat ook op pag 128 staat vermeld. De bedragen voor "bestuur, burgerzaken en overig" vind je in het overzicht op pagina 128 niet terug.	CDA	Het overzicht op pag. 128 is een voorgeschreven format. In de "Begroting in één oogopslag" op pag. 8 en 9 wordt getracht een voor de inwoner overzichtelijk overzicht te presenteren.
71	141	Financiële begroting	Voorzieningen per 1 januari 2023: Voorzieningen dubieuze debiteuren. Wat of wie worden hiermee bedoeld? Verwijst dubieus naar "zal waarschijnlijk niet betalen" of wordt met dubieus iets anders bedoeld?	CDA	Deze voorziening is bedoeld als dekking voor openstaande vorderingen welke naar verwachting niet ontvangen zullen worden.
72	143	Financiële begroting	Wat wordt bedoeld met "sociale uitkeringen in natura" voor een bedrag van 4.939.000?	CDA	Sociale uitkeringen niet in euro's, maar in dienstverlening zoals jeugdzorg, huishoudelijke zorg, hulpmiddelen en woningaanpassingen.
73	160	Financiële begroting	4e en 5e punt van beneden. De komst van de nieuwe Omgevingswet is wederom voor een half jaar uitgesteld tot 1 juli 2023. Wat betekent dit bv voor de tijdelijke (3Jaar) inhuur via een trainee schap. Kosten trainee 2023 99.000 euro (pag.135) Welke gevolgen heeft het uitstel van de Omgevingswet voor de begroting. 2023?	CDA	De werkzaamheden die nodig zijn om de omgevingswet in te voeren blijven actueel en zullen doorgaan omdat de wet in 2023 naar verwachting in werking treedt.
74	161	Budgettaire kaders	Recapitulatie begrotingsevenwicht. Lasten: Programma bestuur en Ondersteuning 7.297.00 Pag 9: Uitgaven bestuur en ondersteuning 7.303.000. Vanwaar het verschil van 6000 euro? Alle omschrijvingen en bedragen opblazen. 9 en 161 komen overeen m.u.v. de posten "programma bestuur en ondersteuning".	CDA	Verschil van € 6.000 betreft storting in reserve (zie C). Niet duidelijk is wat met 'opblazen' bedoeld wordt.
75	163	Budgettaire kaders	Uniforme basis en beleidsindicatoren. Aan het relatief verzuim per 1000 leerlingen wordt een waarde toegekend van 14. Hoeveel leerlingen zijn dat in de gemeente Voerendaal?	CDA	21 leerlingen (totaal is 1.515)

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
76	8	BIO	In de begroting staan een tweetal posten die voorzieningen betreffen: Rioolrecht en Afvalstoffenheffing. Deze voorzieningen brengen structureel meer op (resp. 2M en 1,5M) dan de lasten die er tegenover staan (resp. 1,5M en 1,2M) en dus worden voorzieningen opgebouwd. Toch is de begroting sluitend. Waar wordt de opbouw van deze voorzieningen aan de lasten kant meegenomen? Indien dit niet wordt meegenomen, betekent dit dan dat het surplus in de voorzieningen, via een omweg, eigenlijk toch gewoon wordt uitgegeven aan andere bestedingen (dus een voorziening wordt opgebouwd, maar er wordt afgeboekt vanuit een ander potje, bijv. algemene reserve)? Zou een sluitende begroting dan niet een positief resultaat moeten laten zien, waarbij het surplus feitelijk het bedrag is dat naar de voorzieningen gaat?	D66	In de begroting wordt bij riolering en inzameling huishoudelijk afval uitgegaan van 100% kostendekking. Naast de kosten op taakvelden "Riolering" en "Inzameling huishoudelijk afval" worden nog andere kosten toegerekend (bijvoorbeeld BTW). Er is in deze begroting dan ook geen sprake van een opbouw van deze voorzieningen.
77	19	Bestuur en ondersteuning	In de eerste alinea staat hondenbelasting als een van de algemene dekkingsmiddelen genoemd. Wij vermoeden dat dit een tikfout is, maar zien dit graag bevestigd.	D66	Klopt, dank voor de oplettendheid.
78	34	Onderwijs	Er is veel aandacht voor ventilatie in klaslokalen, mede als gevolg van corona. Over Co2 meters lezen wij niets terug in deze begroting, bij een groot deel van de scholen is dit nog niet geregeld. Is dit in Voerendaal in alle scholen wel het geval? En heeft de gemeente hier een rol in?	D66	Volledigheidshalve verwijzen we hiervoor naar de beantwoording op de vragen van fractie D66 van 19 november 2020 over dit thema. Innovo is verantwoordelijk voor de gebouwen en technische installaties en daarmee te zorgen voor een zo optimaal leefklimaat in de onderwijsgebouwen. Er is sprake van jaarlijkse inspecties en onderhoud. Innovo voldoet hiermee aan de wet en regelgeving.
79	35	Onderwijs	Bij specifiek in 2023: laatste punt een ")" toevoegen.	D66	Tekstuele aanpassing; dank voor oplettendheid
80	38	Sport, Cultuur en recreatie	Er wordt een apart punt gemaakt van het zomerfestival. Waarom wordt er specifiek ingezet op dit ene initiatief (wat nu een nieuwe structuur als stichting heeft)? Is dit geen voorkeursbehandeling op andere lokale initiatieven als dit zo expliciet in de begroting vermeld wordt?	D66	Het Zomerfestival is gestart als initiatief / cultureel festival vanuit de gemeente. De gemeente is zelf initiator geweest en er is daarom geen sprake van een voorkeursbehandeling. Aangezien dit het belangrijkste culturele uithangbord vanuit de gemeente is en vrijwel volledig bekostigd wordt door gemeentelijke financiën is er een specifiek programmapunt over opgenomen in de begroting. Dit zegt echter niets over de waardering ten aanzien van andere lokale initiatieven.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
81	39	Sport, Cultuur en recreatie	Het IVOR wordt hier genoemd. In juni is dit uitgebreid gepresenteerd in een thema-sessie. Op diverse momenten zouden burgers, raad en medewerkers benaderd worden voor inbreng. Tot op heden hebben wij hier niets meer over vernomen, wat is de actuele planning van dit plan en wanneer wordt de raad voor input benaderd?	D66	De raad is inmiddels via een Raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd.
82	39	Sport, Cultuur en recreatie	Wat wordt er nu gezegd met de volgende zin? Heeft dit te maken met geen instroom van nieuwe medewerkers? Welke gevolgen moeten we aan denken? <i>“Actualiseren groenbeheerplan met koppeling naar bezettingsproblematiek van LW-bedrijf en gevolgen voor beheer en onderhoud in openbare ruimte?”</i>	D66	We constateren dat de instroom van SW-ers opdroogt. Dit heeft gevolgen voor de hoeveelheid werk dat in het groenonderhoud kan worden verzet. In het Groenbeheerplan brengen we de mogelijke scenario's in beeld en leggen deze ter besluitvorming aan de raad voor.
83	47	Sociaal Domein	Onder participatie, arbeidsmarkt en armoedebestrijding staat “Effectieve uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering”. Dat is erg vaag. Wat wordt hier precies mee bedoeld?	D66	In 2022 is de nieuwe Wet Inburgering van start gegaan. Dit eerste jaar wordt gezien als aanloopjaar. De opdracht voor een effectieve uitvoering ligt bij Kompas en is omschreven in het Uitvoeringsplan 2022-2023.
84	52	Volks-gezondheid en milieu	Onder Positieve gezondheid staat bij specifiek in 2023: <i>Verstevigen duurzaam en structureel sport- en beweegaanbod voor jeugd en senioren</i> . Dat is vrij vaag. Wat gaat er specifiek gebeuren? Of wat moeten we ons hierbij voorstellen?	D66	Dit gaat vooral erover om de ingezette lijn vanuit het sportakkoord, sportstimulering, bevorderen van de gezonde leefstijl middels de JOGG aanpak stevig te verankeren in de Voerendaalse samenleving. Er wordt intensief samengewerkt met partners en verenigingen om een divers sportaanbod voor verschillende doelgroepen te bieden met een doorontwikkeling naar de toekomst toe.
85	53	Volks-gezondheid en milieu	Uit de getallen van vorig jaar blijkt dat de gemeente Voerendaal al rond de 100 KG per persoon zit. Is dit dan iets wat we willen bereiken?	D66	De hoeveelheid gemengd restafval (fijn en grof) bedraagt in 2021 133,0 kg per inwoner in Voerendaal. Het doel in het vastgestelde Grondstoffenplan is om in 2026 een afvalscheidingspercentage te bereiken van 80% met een gemiddeld aanbod van 100 kg (gemengd) restafval per inwoner.
86	60	Volkshuis-vesting	Onder het kopje duurzaamheid en risico's: Hier gaat het over kosten. Worden de opbrengsten van deze transitie, bijvoorbeeld voor inwoners of voor gemeente ook gekwantificeerd en meegewogen?	D66	Deze worden hetzelfde behandeld als de kosten.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
87	66	Bedrijfsvoering	Vitaal en verbonden luidt het programma binnen de gemeente Voerendaal i.r.t. personeel. Hier wordt diverse malen melding van gemaakt. Een tevredenheidsonderzoek wordt onder klanten uitgevoerd. Is dit ook geval voor medewerkerstevredenheid? En hoe vaak wordt een dergelijk onderzoek uitgevoerd?	D66	Binnen Vitaal en Verbonden worden periodiek/structureel gesprekken met medewerkers gehouden. Onder andere bij het opstellen van de organisatievisie is dit gebeurd en meest recent nog in een gespreksronde in september/oktober 2022. Hiermee wordt een dialoog in stand gehouden, gericht op betrokkenheid en eigenaarschap. Er worden geen (klassieke) MTO's gehouden, omdat deze vaak eendimensionaal georiënteerd zijn.
88	68	Bedrijfsvoering	Bij 2025 staat onder "Burgeronderzoeken" een bedrag van 11.263. Is dit correct? Vanwaar de verhoging van 10.000 t.o.v. andere jaren	D66	éénmaal in de 4 jaar wordt door Parkstad een burgeronderzoek gehouden, waarvoor € 10.000 is geraamd.
89	125	Open Club Klimmen	Planning: bij raadsbesluit op 15 september zou de bouw van de Open Club Klimmen nog Q4 2022 starten, nu verschuift dit naar Q1 2023. Vanwaar deze verschuiving op deze korte termijn?	D66	Er is geen sprake van een wijziging in de planning, de start bouw is op dit moment nog steeds voorzien eind Q4 2022. Er staat ook niet start bouw Q1 2023, maar Q1 2023-Q2 2024 bouw multifunctioneel gebouw. De planning van 2022 wordt immers niet vermeld in de begroting 2023.
90	125	Open Club Klimmen	Algemene vraag gezien de parallelle bouw en gebruiksfase: Tijdens openingstijdens school wordt nieuwe school gebouwd. Wanneer de nieuwe school open is, wordt oude school gesloopt en woningen gebouwd. Is er nagedacht over beheersmaatregelen t.a.v. geluidsoverlast voor school?	D66	Met de aannemer worden afspraken gemaakt dat daar waar mogelijk geluidsoverlast wordt beperkt. Echter er zal op bepaalde momenten geluidsoverlast zijn, dat is niet te vermijden.
91	159	Bijlagen	De omgevingswet komt diverse malen terug in de begroting. Als oorzaak voor werkzaamheden die op de gemeente afkomen. Hiervoor wordt o.a. extra capaciteit ingehuurd en worden diverse maatregelen getroffen. Deze omgevingswet wordt nu minimaal een half jaar uitgesteld. Welke consequenties heeft dit voor deze begroting de activiteiten die hiervoor vanaf 1-1-2023 voorzien waren?	D66	Een half jaar schuiven met de datum van inwerkingtreding heeft maar beperkt consequenties, omdat de implementatie van de wet niet eindigt op de datum van inwerkingtreding.
92	10	Inleiding	In de eerste alinea wordt gesproken over het coronaherstelplan en diverse acties die er zullen worden ondernomen. Er is niet concreet zichtbaar in de financiële begroting waar deze gelden naar toe gaan. Kan er een overzicht worden verstrekt met zaken die kunnen worden toegerekend aan het coronaherstelplan en de gemoeide financiële middelen?	DV	Er wordt een integraal plan met financiële begroting voorgelegd aan commissie en raad inzake het coronaherstelplan.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
93	10	Samen bouwen aan een sterk Voerendaal	1e alinea, 3e regel: eenhalt dient te zijn een halt.	DV	Tekstuele aanpassing; dank voor oplettendheid
	10	Samen bouwen aan een sterk Voerendaal	3e alinea, 9e regel: Transitiewarmte dient te zijn transitievisie warmte.		
	10	Samen bouwen aan een sterk Voerendaal	Voorlaatste alinea, 1e regel 'Uitgangspunt is.....en andere belanghebbenden; : Er is hier sprake van samenwerking met bijvoorbeeld agrariërs. 1. Is er binnen deze samenwerking ook echt sprake van tweerichtingsverkeer? 2. Zo ja, worden ook de belangen van de agrariër erkend en gehonoreerd? Bijvoorbeeld het in goed overleg (bij-) snoeien van bomen t.b.v. de bereikbaarheid van percelen met grote (landbouw-) voertuigen die bij de oogst of bewerking van het land zijn benodigd. 3. Wordt ook geborgd dat voor de agrariër zijn land met alle soorten voertuigen bereikbaar is en blijft?	DV	Ja. Wij hebben periodiek overleg met de LLTB over zaken betreffende de agrariërs. Daarnaast worden individuele meldingen van agrariërs rechtstreeks met de melder opgepakt. Binnen de geldende wet- en regelgeving en bestaande inrichting zijn en blijven landbouwpercelen bereikbaar.
94	10	Samen bouwen aan een sterk Voerendaal	Laatste alinea: De noodzaak tot bestrijding van criminaliteit en handhaving wordt erkend en is een feit. Kijkende naar de successen van onze buurgemeente Simpelveld, die frequent gedeeld worden op social media, inzake handhaving, preventie en bestrijding van criminaliteit de volgende vragen: 1. waarom is de nauwe en actieve samenwerking tussen gemeente, politie en overige diensten in Voerendaal en het actief optreden en zichtbaar zijn hiervan in Voerendaal niet mogelijk? 2. Waarom wordt door Voerendaal de social media niet vaker aangewend om de successen te delen met de burgers? Dit zorgt voor een groter draagvlak en mogelijk voor een positiever beeld onder de burgers van Voerendaal.	DV	Actieve samenwerking tussen gemeente, politie en overige diensten op het gebied van criminaliteit en handhaving vindt zeker ook in Voerendaal plaats. Waar passend wordt hierover gecommuniceerd door de gemeente Voerendaal, waarin ook de mogelijkheden van social media worden meegenomen. De overige handhavende diensten (o.a. politie) bepalen zelf hun wijze en frequentie van communicatie.
95	11	Samen bouwen aan een sterk Voerendaal	1e alinea, 5e regel: 'We ons om' dient te zijn 'we ons in om'.	DV	Tekstuele aanpassing; dank voor oplettendheid

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
96	18	Bestuur en ondersteuning	Tabel – lasten: 1. Overige baten en lasten wat valt daar onder? 2. We zien deze post flink stijgen de komende jaren (2023>>2026). Wat is de oorzaak hiervan?	DV	Overige baten en lasten bestaat uit "stelpost loon- en prijsstijging" en "stelpost onvoorzien". De meerjarige stijging komt door de cumulatieve raming van de "stelpost loon- en prijsstijging". Daarnaast is incidenteel voor 2023 een stelpost nieuwe ambities collegeprogramma opgenomen (zie toelichting pag.134).
97	22	Veiligheid	Onder Structureel staan meerdere voornemens beschreven. Gelijk of in aanvulling op onze eerdere vraag aangaande pagina 10: Het betreft hier veelal samenwerking en doorontwikkeling van het BOA-team. Waarom is het niet concreet te maken of toe te zeggen om actief interventies of preventieve acties uit te voeren zoals dat wel in Simpelveld gebeurt en gedeeld wordt met de burgers?	DV	Dit kan concreet gemaakt worden: in 2023 zal de boa domein II (Natuur, Landschap en Milieu) deelnemen aan minimaal 10 integrale handhavingsacties Daarnaast vinden er in 2023 8 handhavingsacties plaats onder regie van de boa domein I (openbare ruimte).
98	22	Veiligheid	Onder Specifiek in 2023, laatste bullit is het toezicht op bouwvergunningen e.d. benoemd. Betekent dit dat de extra toezichthouder Wabo ook gaat handhaven op "illegale" inritten bij woningen en/of percelen binnen onze gemeente en caravans die langer dan 3 dagen (gevaarlijk) in de openbare ruimte gestald zijn?	DV	De toezichthouder controleert op overtredingen van wet -en regelgeving. De controles worden uitgevoerd – net zoals de "vaste" toezichthouder deze uitvoert – op basis van meldingen, handhavingsverzoeken of ambtshalve. Vervolgens zal aan de hand van de prioriteringen opgenomen in het VTH-beleidsplan handhaven worden opgetreden. In 2023 zal een nieuw VTH-beleidsplan worden vastgesteld. Daarbij zal opnieuw naar de prioritering van toezicht en handhaving wordt gekeken. Wij zullen daarbij ook onderzoeken welke prioriteit gegeven moet worden aan illegale inritten en gevaarlijk gestalde caravans.
99	22	Veiligheid	Wat wordt verstaan onder 'doorontwikkeling van het BOA-team'?	DV	In 2021 en 2022 is gestart met de doorontwikkeling, onder andere door de aanschaf van een digitale handhavingstool en de aanbesteding voor een nieuwe voertuig. In 2023 willen we nog meer de integrale samenwerking opzoeken met handhavingspartners in de regio, zowel binnen Parkstad, als ook binnen het Heuvelland. Tevens wordt concreet onderzocht of de uitrusting van de boa met een bodycam kan worden uitgebreid.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
100	22	Veiligheid	Betekent dit extra mankracht, uren voor de twee BOA's?	DV	Nee.
101	22	Veiligheid	Hoe ziet de personele bezetting van het BOA-team uit?	DV	Er is één boa domein I, aangesteld voor toezicht en handhaving in de Openbare Ruimte. Daarnaast is er één boa domein II, aangesteld voor toezicht en handhaving op de gebieden Natuur, Landschap en Milieu.
102	23	Veiligheid	Onder risico's – 1e bullit: 1. De inzet (piket)functionarissen vraagt capaciteit en middelen. Is het dan niet verstandig om een beperkt budget beschikbaar te stellen hiervoor? 2. Hoe wordt ondervangen dat er voldoende functionarissen beschikbaar zijn?	DV	Momenteel is nog niet exact duidelijk welke kosten verbonden zijn aan de inzet van de piketfunctionarissen. In 2023 zal nader bekeken worden hoe dit in de begroting 2024 zal landen. Een vijftal collega's heeft zich gemeld voor het vervullen van de rol van HTo (Hoofd Taakorganisatie Ondersteuning) in de crisisstructuur van de Veiligheidsregio.
103	23	Veiligheid/ tabel	Geeft de raming bij de baten een juist beeld? Moet dit niet hoger zijn?	DV	De raming geeft een correct beeld en hoeft niet hoger te zijn.
104	26	Verkeer, vervoer en waterstaat	Onder Specifiek in 2023, laatste bullit: In aanvulling op onze eerdere vraag aangaande pagina 10: 1. Wat is de status van het onderzoek naar de haalbaarheid van de afsluiting van diverse buitenwegen en wanneer wordt dit aan de raad voorgelegd?; 2. Worden stakeholders in dit onderzoek actief meegenomen en zo ja, hoe? 3. Is er gerede kans dat door het nog niet afgerond zijn van het onderzoek ondertussen al één of meerdere buitenwegen, die op de nominatie staan om af te sluiten en daarmee ook onderhoudskosten te besparen, wel al zijn onderhouden of opgenomen zijn in de onderhoudsplanning? Dit zou zonde zijn en beschouwd kunnen worden als kapitaalvernietiging.	DV	Het onderzoek is afgerond. De resultaten zullen op korte termijn door middel van een Raadsinformatiebrief met de raad worden gedeeld. Aanwonenden en direct belanghebbenden worden hier direct en individueel voor benaderd. Het afsluiten van buitenwegen heeft maar beperkt gevolgen voor het onderhoud. Er is daarom geen sprake van kapitaalvernietiging.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
105	26	Verkeer, vervoer en waterstaat	Risico's: De twee genoemde punten zijn geen risico's meer maar voldongen feiten. Bouwend Nederland laat ondertussen al horen dat de CBS-indexen niet meer toereikend zijn of niet actueel genoeg zijn om te indexeren zonder verlies te hoeven lijden. 1. Wij ontvangen graag een overzicht van de projecten uit het STRIP 2.0 en het MUP met de op kentallen (uit 2019/2020) geraamde kosten incl. een betrouwbare indexering op basis van de huidige marktprijzen; 2. Heeft de gemeente al eens nagedacht over een prioritering in de projecten uit het STRIP 2.0 en het MUP n.a.v. de gestegen prijzen? a. Zo ja, hoe ziet die prioritering eruit? b. Zo nee, waarom is dit dan nog niet gedaan? c. Is het erg als er één of meerdere projecten omwille van het niet beschikken over genoeg middelen niet kunnen doorgaan tussen nu en 2026? Voorgaande vragen hebben eveneens een relatie met het risico als benoemd op pagina 53 onder Riool- en waterbeheer	DV	Tijdens de planvoorbereiding wordt continu getoetst aan onder andere het benodigd budget. Mocht dit aanleiding zijn voor herprioritering cq. aanvullend budget zal hier nadere besluitvorming over plaatsvinden. De STRIP projecten zijn projecten waar o.a. een onderhoudscomponent aan zit. Daarnaast omvatten zij maatregelen ter voorkomen van wateroverlast en/of klimaatschade. Uitstel leidt o.a. tot achterstallig onderhoud. De projecten uit het MUP van het Mobiliteitsplan zijn verkeersveiligheidsprojecten. Het is daarom niet wenselijk om de projecten uit te stellen.
106	30	Economie/tabel	Nadere uitleg toename economische ontwikkeling bij lasten en economische promotie bij baten?	DV	De incidentele toename lasten bij "economische ontwikkeling" betreft incidentele inhuur. De toename baten bij "economische promotie" betreft raming toeristenbelasting conform meerjarenbegroting 2022.
107	38	Sport, cultuur en recreatie	In het hoofdstuk sport wordt verwezen naar programma volksgezondheid en milieu. Waarom wordt in dit programma niet nader ingegaan op structureel en specifieke doelen m.b.t. de kosten voor sportbeleid en activering en sportaccommodatie gezien hier op pagina 40 in de tabel relatief hoge kostenposten zijn benoemd uit dit programma?	DV	Vanuit de integrale benadering van positieve gezondheid is ervoor gekozen om verwante thema's in één hoofdstuk te bundelen. De kostenposten voor sportbeleid, activering en accommodaties betreffen reguliere kosten voor de instandhouding van accommodaties en het mogelijk maken van sportstimulering.
108	34	Onderwijs	Tekstueel Bij onderwijshuisvesting, specifiek in 2023 zal het woord Ubachsberg een spatie naar voren moeten.	DV	Tekstuele aanpassing; dank voor oplettendheid

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
109	34	Onderwijs	Risico's Ubachsberg, 1 ^e bullit Welke stakeholders hebben hier een andere verwachting?	DV	Dit wordt benoemd als potentieel risico en niet als realiteit. De uitvoeringscapaciteit van de gemeente is niet in lijn met de wensen van de stakeholders om zo snel mogelijk aan de slag te gaan met de ontwikkeling van de schoolomgeving. Bijvoorbeeld de school heeft een directe behoefte die wellicht niet op korte termijn kan worden waargemaakt. Uiteraard zijn we hierover in gesprek en hebben we hier heldere afspraken over gemaakt met de stakeholders.
110	34	Onderwijs	Bij onderwijshuisvesting, risico's, Ransdaal, 1 ^e bullit Hoe reëel is momenteel het voortbestaan van onderwijs in Ransdaal? Is het leerlingenaantal stabiel?	DV	Het leerlingaantal is zelfs gestegen en de prognoses zijn positief. Het voortbestaan van de school in Ransdaal staat niet onder druk op dit moment.
111	35	Onderwijs	Bij specifiek in 2023, 1 ^e bullit wordt geschreven over extra aandacht voor sport en bewegen en de afstemming hierbij. Kunt u aangeven wat deze extra aandacht is en voor welke doelgroep?	DV	Er is geen sprake van extra aandacht voor een specifieke doelgroep. Het gaat vooral om generieke inzet om sporten en bewegen extra te stimuleren op momenten tijdens en na schooltijd.
112	35	Onderwijs	Bij risico's, 2 ^e regel staat het woord krachtenveld. Kunt u aangeven wat met deze term wordt bedoeld?	DV	Het betreft hier de impact dat de verschillende partners werken vanuit eigen kaders, voor verschillende belanghebbenden en verschillende belangen, deze sluiten niet altijd op elkaar aan en belemmeren de samenwerking in sommige situaties.
113	35	Onderwijs	Tabel wat mag het kosten Kunt u aangeven waardoor de raming lasten onderwijsbeleid en leerlingzaken in het jaar 2023 zo hoog zijn t.o.v. vorige en toekomstige jaren?	DV	Betreft afschrijving ineens boekwaarde huisvesting peuterspeelzaal Klimmen in verband met realisatie Open Club.
114	35	Onderwijs	Specifiek in 2023 laatste bullit tekstueel NPO sluiten hekje	DV	Tekstuele aanpassing; dank voor oplettendheid

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
115	38	Sport, cultuur en recreatie	In het hoofdstuk sport wordt verwezen naar programma volksgezondheid en milieu. Waarom wordt in dit programma niet nader ingegaan op structureel en specifieke doelen m.b.t. de kosten voor sportbeleid en activering en sportaccommodatie gezien hier op pagina 40 in de tabel relatief hoge kostenposten zijn benoemd uit dit programma?	DV	DUBBEL
116	38	Sport, cultuur en recreatie	Bij verenigingsleven, specifiek in 2023, 1 ^e bullit wordt gesproken over ledenbehoud en ledenwerving. Hoe gaat u concreet inzetten op ledenbehoud en ledenwerving?	DV	Ledenbehoud en ledenwerving staan al sinds de versoepeling van de Coronamaatregelen centraal bij de gemeente wanneer het om verenigingsondersteuning gaat. Omtrent deze thema's hebben wij periodiek overleg met The Move Factory die ons hierbij ondersteunen. Vanwege hun grote netwerk, zijn zij in staat om verenigingen door te leiden naar trainingen en trajecten die de verenigingen kunnen versterken, waaronder die gericht op ledenbehoud en ledenwerving. De gemeente stelt deze samenwerking zeer op prijs. Deze samenwerking wordt gecontinueerd in 2023. Parallel hiernaast loopt het sportakkoord. Vanuit het sportakkoord kunnen verenigingen aanvragen indienen in het kader van ledenwerving. Een vereniging moet hier zelf een aanvraag voor indienen.
117	40	Sport, cultuur en recreatie	2 ^e bullit Er heeft zich hier bij een van de percelen bos een agrariër gemeld, die interesse heeft om het onderhoud hiervan voor zijn rekening te nemen. Hij wacht nog steeds op een reactie/antwoord. Is dit bij u bekend?	DV	Dat is bekend. Het proces van de overdracht van de gemeentelijk natuurgronden heeft door een juridische uitspraak (het Didam-arrest) vertraging opgelopen. Momenteel wordt gezien welke invloed deze uitspraak op de overdracht van deze natuurgronden heeft.
118	40	Sport, cultuur en recreatie	Risico's: Aan welke stakeholders moeten we hier denken voor co-financiering?	DV	Dit kunnen verschillende stakeholders zijn op gebied van Natuur en Landschap; te denken valt aan Natuurmonumenten, Provincie, Staatsbosbeheer enz.
119	44	Sociaal Domein	Bij passende jeugdhulp, specifiek in 2023, 1 ^e bullit wordt gerefereerd aan de afspraken met de opdrachtnemer jeugdhulp. Wordt binnen de samenwerking met de opdrachtnemer ook ingezet op preventie, vroegsignalering en vroeginterventie?	DV	Binnen de samenwerking met de opdrachtnemer wordt ingezet op preventie, vroegsignalering en vroeginterventie, middels o.a.: Schoolmaatschappelijk werk, lokaal preventieve activiteiten door jeugd- en jongerenwerk, IVH trajecten, -Project het jonge kind, Preventieprogramma's en trainingen.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
120	46	Sociaal domein	In paragraaf structureel wordt gesproken over preventie van eenzaamheid. In paragraaf specifiek in 2023 wordt dit niet meer benoemd. Hoe wordt de eenzaamheid van mensen achter de voordeur in kaart gebracht, de eenzame mensen die niet in de Burgerijen komen?	DV	Eenzaamheid achter de voordeur is moeilijk in kaart te brengen. Eenzaamheid is een lastig te duiden begrip, aangezien het vaak gaat over subjectieve beleving. We spreken hierover met ketenpartners, zoals Cizop mantelzorgondersteuning, maatschappelijk werk, huisartsen, praktijkondersteuners etc. en bespreken de gezamenlijke opdracht en verantwoordelijkheid om oog en oor te hebben voor eenzaamheid. Dit is een belangrijk aandachtspunt in de totale beleidsontwikkeling en afspraken met partners. In het sociaal netwerkoeverleg is eenzaamheid een vast thema.
121	46	Sociaal domein	Eenzaamheid wordt nu voornamelijk geassocieerd met de oudere burgers, terwijl eenzaamheid in alle leeftijdsgroepen voorkomt. Ook jongeren bijvoorbeeld kunnen zich eenzaam voelen door maatschappelijke druk, financiële problemen, kansen op de woningmarkt. Op welke wijze wordt bij de verschillende leeftijd categorieën de eenzaamheid gesignaleerd en aangepakt?	DV	De Burgerijen hebben niet alleen aandacht voor signalering van eenzaamheid bij ouderen, maar bijvoorbeeld ook voor nieuwkomers (vrouwen voor vrouwen, taalclub en buddy's). Zie hiervoor ook de vorige vraag. Het betekent dat aandacht voor eenzaamheid niet enkel vanuit de Burgerijen wordt opgepakt. Met de MBO coaches zijn afspraken gemaakt over signalering van eenzaamheid bij jongeren op het MBO, met het schoolmaatschappelijk werk zijn afspraken gemaakt over middelbare scholieren. Verder hebben we via MEE, de Wmo-consulenten, mantelzorgondersteuning, Philadelphia, Mondriaan (inloop GGZ), Buddyzorg en Levanto vrijwilligers aandacht voor voorkoming van eenzaamheid bij specifieke doelgroepen. Binnen de indicatie HBH wordt gestimuleerd dat hulpen inwoners die risico lopen op eenzaamheid toegeleid worden naar een algemene voorziening, zoals De Burgerij (deze inzet wordt vergoed door de gemeente).
122	47	Sociaal Domein	Participatie, arbeidsmarkt en armoedebestrijding. Specifiek in 2023 laatste bullit: Het noodfonds kunnen we in financiële zin niet terug vinden. Kunt u dat toelichten?	DV	Het noodfonds is nog in voorbereiding. Er wordt op dit moment onderzocht voor wie en welke criteria hieraan verbonden worden en welk budget hieraan gekoppeld wordt.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
123	52	Volksgezond-heid en milieu Positieve Gezondheid	Bij risico's wordt vermeld dat er aandacht uit moet gaan naar motivatie en draagvlak. Momenteel spelen er nogal wat externe zaken die op ons afkomen. Iedereen zal hierdoor (financieel) geraakt worden. Is door deze ontwikkelingen (o.a. koopkracht daling en energie-armoede), het risico niet groter dat er straks wel motivatie en draagvlak, maar simpelweg geen draagkracht. Positieve Gezondheid gaat tenslotte verder dan alleen lichamelijke gezondheid die overigens bij velen nu reeds onder druk staat (gezond eten is nu voor velen al lastig te verwezenlijken). Zou er op het gebied van Positieve Gezondheid niet vooral aan dit risico extra aandacht besteedt moeten worden?	DV	De benadering van positieve gezondheid leent zich hier wel voor. Echter moeten we ervoor waken dat we niet alles aan elkaar verknopen. Bepaalde basisvoorwaarden voor een positief gezond leven zullen op orde moeten zijn om ontwikkeling hiervan mogelijk te maken.
124	59	Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	Ruimtelijke ordening specifiek voor 2023: Wat betekent uitstel van de omgevingswet voor de uitwerking van een raamwerk?	DV	Het raamwerk wordt opgeleverd voor eind 2022, conform huidige planning. Een half jaar schuiven met de datum van inwerkingtreding heeft maar beperkt consequenties, omdat de implementatie van de wet niet eindigt op de datum van inwerkingtreding.
125	60	Volkshuisvesting/ duurzaamheid	Specifiek in 2023 inzet op betaalbare energievoorzieningen voor inwoners, voor welke burgers geldt dit, hoe krijgt dit vorm?	DV	Volgend op de maatregelen van de rijksoverheid worden op regionaal niveau gekeken naar mogelijkheden om inwoners te helpen. Deze initiatieven worden de komende maanden concreet.
126	71	Grondbeleid	1e alinea, 4e regel: Wat zijn boven wijkse voorzieningen?	DV	Bovenwijkse voorzieningen zijn voorzieningen van openbaar nut ten behoeve van meer dan één locatie. Voorbeelden hiervan kunnen parkeerplaatsen, groenvoorzieningen, bushaltes enz. zijn.
127	71	Grondbeleid	Onder bijzonderheden gaat het over perceel Bergseweg 109. Wat is de huidige stand van zaken?	DV	Er is inmiddels een opdracht verstrekt om het wettelijk verplichte saneringsplan op te stellen. Aan de hand van dit plan zal de aanbesteding van de daadwerkelijke sanering gaan plaats vinden.
128	79	Lokale Heffingen	Vergelijking gemeentelijke lastendruk 2022.	DV	Wordt voor de begrotingsbehandeling in de raad aangeleverd.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
			Kan er een overzicht gemaakt worden met de gemiddelde WOZ waarde van de huizen van de genoemde gemeentes?		

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
129	79	Lokale Heffingen	Vergelijking gemeentelijke lastendruk 2022. Kunnen we een overzicht krijgen uitgaande van een WOZ waarde van € 282.000,- m.b.t. de genoemde gemeenten?	DV	Wordt voor de begrotingsbehandeling in de raad aangeleverd.
130	82	Onderhoud kapitaalgoederen	Tabel: Het Meer jaren groenbeheerplan en het beleidsplan openbare verlichting lopen tot 2020. Wanneer mag de raad de nieuwe plannen voor de komende jaren tegemoet zien?	DV	T.a.v. het Beleidsplan Openbare Verlichting kunt u een voorstel in de raad van december tegemoet zien.
131	84	Onderhoud kapitaalgoederen	3e alinea, 3e regel: "Onder andere hoe" dient te zijn "onder andere om hoe".	DV	Tekstuele aanpassing; dank voor oplettendheid
132	116	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	In de tabel staat Artikel 212. Moet dit artikel 12 zijn? Zo nee, wat is de inhoud van artikel 212?	DV	In tabel moet artikel 12 zijn.
133	122	Netto schuldquote	Stijging in percentages in opvolgende jaren komt door investeringsuitgaven. Welke grote investeringen zijn dit?	DV	Met name Open Club en STRIP projecten. Verwezen wordt naar overzicht op pag. 144-145-146
134	131	Financiële begroting	Economische promotie: toerisme. Hoe wordt de raad geïnformeerd over dit plan?	DV	Dit plan is nog in de voorbereidingsfase. De raad zal te zijner tijd geïnformeerd worden.
135	136	Financiële begroting	Kalkbranderij Daelsweg. Wat is de reden dat dit is opgenomen bij de PM posten? In de vorige begrotingen stond dit reeds onder een programma opgenomen. Wat is de stand van zaken op dit moment?	DV	In de aanloop naar de vorige begroting lag er een haalbaarheidsonderzoek en een indicatieve begroting. Op grond van beide documenten is toen informatie opgenomen in de begroting (investeringsprogramma). Initiatiefnemer heeft daarna diens plannen aangepast, waardoor de oorspronkelijke indicatieve begroting niet meer opportuun werd geacht. Omdat er nog steeds sprake is van incomplete planvoorbereiding van de zijde van initiatiefnemer is gekozen om voor dit dossier een PM-post op te nemen.
136	144/146	Investerings kunstgrasveld/ toplaag RKVV Voerendaal	Investering van totaal begroot €400.000, waarom is er geen separaat raadsvoorstel naar de raad toegekomen t.a.v. dit sportcomplex?	DV	Er is hier sprake van regulier Groot onderhoud van een bestaand veld.
137	152	Bijlagen	Bij 4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken zijn de lasten een stuk hoger dan in 2022 en 2024 en verder. Daarnaast zijn de baten in 2023 en verder veel lager dan de baten in 2022. Kunt u aangeven waardoor dit komt?	DV	Dit komt door afschrijving ineens boekwaarde huisvesting peuterspeelzaal Klimmen in verband met realisatie Open Club. De lagere baten zijn een gevolg van in 2022 ontvangen extra rijksbijdrage onderwijsachterstanden beleid.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
138	10	Begroting in één oogopslag	1 ^{ste} alinea, na-corona-herstelplan: welke financiële middelen zijn er nog beschikbaar en welke middelen zijn reeds ingezet?	PvdA	Er wordt een integraal plan met financiële begroting voorgelegd aan commissie en raad inzake het coronaherstelplan.
139	10	Begroting in één oogopslag	4de alinea, We geven daarom invulling aan de woonbehoefte in de kernen en maken ons strek voor.... In hoeverre wordt dit beïnvloed door de opgelegde taakstellingen voor het plaatsen van statushouders en vluchtelingen? Hoe groot is deze taakstelling voor 2023 en hebben we nog een taakstelling van 2022 te voldoen? Worden er alternatieve woonvormen in Voerendaal onderzocht om te kunnen voldoen aan de taakstelling?	PvdA	Betreffende de opgehoogde taakstelling voor 2023 zijn we in gesprek met de beide corporatie om er voor te laten zorgen dat tijdig en voldoende sociale huurwoningen beschikbaar worden gesteld voor de taakstelling t/m juni 2023 (23 personen). Los daarvan staan alle diverse bouwplannen te wachten op realisatie. Zowel voor de sociale huur, de middenhuur, zorgcliënten, starters en doorstromers op de woningmarkt. Daarnaast zullen de komende jaren nog diverse bouwplannen in de voorbereidingsfase geraken, alle bestemd voor woningzoekenden. E.e.a. zal verwerkt worden in het Masterplan Wonen. De taakstelling wordt op halfjaarlijkse basis doorgegeven door het COA. Voor de eerste helft van 2023 is de taakstelling 15 te huisvesten statushouders. Voor het jaar 2022 rest de gemeente nog een taakstelling van 14 te huisvesten statushouders. Deze taakstelling van 14 nog te huisvesten statushouders is inclusief het voorschot van 2023 dat in september is overgeheveld naar de taakstelling van de 2e helft van 2022. Dit voorschot bedraagt 5 te huisvesten statushouders.
140	26	Verkeer vervoer en waterstaat	Risico's, De prijsstijgingen en.....andere prioriteringen. Wanneer breekt het moment aan voor een nadere prioritering, is er niet al sprake van prijsstijgingen en krapte op de arbeidsmarkt?	PvdA	Tijdens de planvoorbereiding wordt continu getoetst aan onder andere het benodigd budget. Mocht dit aanleiding zijn voor herprioritering cq. aanvullend budget zal hier nadere besluitvorming over plaatsvinden.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
141	30	Economie	Wat gaan we daarvoor doen? Circulaire economie. Hoe gaan we concreet uitvoering geven aan circulaire economie?	PvdA	Met Stadsregio Parkstad en de Parkstad-gemeenten wordt gewerkt aan een strategievisie over de circulaire economie in de regio, waaruit een actieprogramma volgt met onder andere concrete projecten die op regionaal of lokaal niveau uitgevoerd kunnen worden. Nog dit jaar wordt gestart met het regionale project 'Urban Mine Scan', waarbij de potentie van sloopmateriaal om deze in te kunnen zetten voor nieuwbouwprojecten in kaart wordt gebracht en wie belangrijke spelers hierbij zijn.
142	34	Onderwijs	Risico's, leerlingaantallen. Hoe is de ontwikkeling van leerlingaantallen in Ransdaal en Ubachsberg?	PvdA	De ontwikkeling van de leerlingaantallen van beide scholen is positief, ook de langjarige prognoses zijn positief.
143	39	Sport, cultuur en recreatie	Natuur, landschap en groen. Natuurbeheer: op welke wijze wordt er invulling gegeven aan dierenwiltzijn? Welke criteria hanteert de gemeente bij het afgeven van een jachthuurovereenkomst? Wanneer lopen de huidige jachthuurovereenkomsten af op gemeentelijke eigendommen? Welke inkomsten ontvangt de gemeente voor de uitgifte van een jachthuurovereenkomst?	PvdA	Er is geen gemeentelijk beleid ten aanzien van dierenwiltzijn. In de jachthuurovereenkomst wordt weliswaar wel verwezen naar het landelijk beleid inzake jacht en het provinciaal Faunabeheerplan, hierin staan nadere regels opgenomen omtrent jacht. Verder liggen er in Voerendaal geen criteria voor de afgifte van een Jachthuurovereenkomst voor. In de regel wordt deze verstrekt aan de WBE Voerendaal eo, die op basis van het provinciale jachtbeleid op de gemeentelijke gronden jaagt. De huidige Jachthuurovereenkomst loopt tot en met 31 december 2023 en de WBE Voerendaal eo is jaarlijks hiervoor een jachthuur van € 357,95 verschuldigd.
144	39	Sport, cultuur en recreatie	Natuur, landschap en groen. Specifiek in 2023. Is er zicht op een oplossing wat betreft de bezettingsproblematiek van het leerwerkbedrijf (buitendienst) en de invloed hiervan op het beheer en onderhoud in de openbare ruimte?	PvdA	We constateren dat de instroom van SW-ers opdroogt. Dit heeft gevolgen voor de hoeveelheid werk dat in het groenonderhoud kan worden verzet. In het Groenbeheerplan brengen we de mogelijke scenario's in beeld en leggen deze ter besluitvorming aan de raad voor.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
145	45	Sociaal domein	Decentralisatie Beschermd wonen, Skaeve Huse. Onlangs is er in Ubachsberg een bijeenkomst geweest voor omwonende, heeft dit nieuwe vraagstukken opgeleverd wat betreft de locatiekeuze of de realisatie van de Skaeve Huse op deze plek?	PvdA	Naar aanleiding van de bijeenkomst voor de burgers van Ubachsberg zijn een aantal aandachtspunten in relatie tot de realisatie SH naar voren gekomen die aandacht/actie vragen: 1. verlichting van het gebied/de weg 2. snelheid van het verkeer op de weg 3. veiligheid parkeerplaats voetbalvereniging. Deze punten worden meegenomen in de verdere ontwikkeling.
146	47	Sociaal domein	Participatie, arbeidsmarkt en armoedebestrijding. Gemeente / Kompas krijgt maandelijks inzicht in betalingsachterstanden wat betreft huur, energie en water. Is er een toename waarneembaar als gevolg van de energiecrisis? In hoeverre hebben inwoners gebruik gemaakt van de energietoeslag (via Kompas), die hier niet automatisch voor in aanmerking komen omdat ze reeds bekend zijn bij Kompas?	PvdA	Via de vroegsignalering (van betalingsachterstanden) is er nog geen significante stijging te zien. Per 1 september hebben 180 mensen de energietoeslag aangevraagd (dus deze waren niet bekend bij Kompas).
147	58	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Volkshuisvesting. In hoeverre zijn de door het rijk opgelegde taakstellingen voor statushouders en Oekraïense vluchtelingen niet ook een risico voor de ambities wat betreft huisvesting?	PvdA	Het volkshuisvestingsbeleid richt zich op een veelheid aan doelgroepen. Voor de sociale huisvesting (incl. statushouders) staan primair de corporaties aan de lat en zijn daaromtrent afspraken in voorbereiding voor 2023. Wat betreft de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne, is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van woongelegenheid die door eigenaren voor tijdelijk gebruik beschikbaar zijn gesteld. Als dit tijdelijk gebruik kan worden beëindigd zullen de meeste locaties weer beschikbaar komen voor andere woningzoekenden. De nieuwe ambities voor het thema Volkshuisvesting zullen uitgewerkt worden in het Masterplan Wonen. Daarbij zal gebruik worden gemaakt voor de in voorbereiding zijnde Regionale Woon(zorg) visie Parkstad.
148	59	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Ruimtelijke ordening. Welke consequenties heeft het uitstel van de omgevingswet voor de gemeente Voerendaal?	PvdA	Een half jaar schuiven met de datum van inwerkingtreding heeft maar beperkt consequenties, omdat de implementatie van de wet niet eindigt op de datum van inwerkingtreding.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
149	67	Bedrijfsvoering	2 ^{de} regel,grote uitdaging om organisatie op sterkte te houden. In hoeverre is de organisatie op dit moment op sterkte om uitvoering te kunnen geven aan de ambities uit het coalitieakkoord?	PvdA	De opgaven binnen het overheidsdomein zijn groot: dat heeft te maken met de omvang van de werkzaamheden, de decentralisaties, de transities en de crises in combinatie met de gespannen arbeidsmarkt. Met de huidige personeelsomvang (stand begroting 2023) is het mogelijk om de bestaande werkzaamheden goed uit te voeren en planmatig met de vervolgwerkzaamheden aan de slag te gaan. Dit betekent dat telkens de balanceerlijn gezocht wordt van prioriteren en herprioriteren om zoveel als mogelijk het coalitieakkoord uit te kunnen voeren met in achtnaam van de wettelijk verplichte taken.
150	160	Bijlagen	Dotatie aan voorziening personeel uit dienst ad 100.000 euro Wat wordt hier bedoeld met bevordering van de mobiliteit van medewerkers?	PvdA	In sommige gevallen blijkt dat medewerkers beter passen in een andere organisatie, omdat zij bijvoorbeeld gebaat zijn bij ander werk. Aangezien Voerendaal (zeer) beperkte mogelijkheden heeft om in deze alternatieven te voorzien, is er budget nodig om (persoonsgewijs en in enkele gevallen) een verkenning te doen en hier extra inzet op te plegen.
151	162	Uniform basisset (verplichte) beleidsindicatoren	Wat maakt dat bepaalde indicatoren 2x staan vermeld met dezelfde periode maar verschillende waardes? Bijvoorbeeld bij Verwijzingen Halt.	PvdA	Hier worden steeds, ter vergelijking, de cijfers voor Nederland en de cijfers voor Voerendaal gepresenteerd.
152	31	Economie	De uitgaven voor Economische ontwikkeling stijgen met bijna 25%. Door welke kostenposten komt dat precies?	VA	De incidentele toename lasten bij "economische ontwikkeling" betreft incidentele inhuur.
153	35	Onderwijs	De onderwijshuisvesting stijgt met bijna 50%. Wat zijn concreet de oorzaken? Is dit toe te schrijven aan Open Club?	VA	Betreft afschrijving ineens boekwaarde basisschool Ummer Clumme in verband met realisatie Open Club. Ja
154	48	Sociaal domein	Aan de batenkant: Samenkracht en burgerparticipatie. Dit neemt af met bijna 50%. Graag concreet oorzaken aangeven, liefst gespecificeerd.	VA	De daling van de baten komt door in 2022 van het Rijk ontvangen specifieke uitkeringen 'Wet inburgering 2021' en 'gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagen affaire' (zie ook voorjaarsrapportage 2022).

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
155	79	Lokale heffingen	Als de huidige zakkende marktprijs wat betreft prijzen koopwoningen zo blijft, resp. verder omlaaggaat, wordt het percentage van de OZB dan alsnog verhoogd of kan toegezegd worden dat dit percentage in dat geval niet verder stijgt?	VA	Het percentage waarmee de OZB wordt verhoogd ziet op de geraamde opbrengst. Stijgingen of dalingen van WOZ-waarden worden zodanig verrekend met het tarief dat de geraamde opbrengst behaald wordt. Gemiddeld blijft de stijging voor de inwoner hetzelfde.
156	119/120	Weerstandsvormogen & risicobeheersing	Tijdens de recente toelichting op de begroting is gevraagd hoe de gemeente aan bepaalde percentages kwam m.b.t. de waarschijnlijkheid dat bepaalde kosten alsnog gemaakt moeten worden. Antwoord: meestal op grond van ervaringsgegevens. Wat betreft stijging energiekosten (pag. 120), is dat absoluut onmogelijk want hiermee zijn we niet eerder geconfronteerd. Gezien de situatie per 15 oktober zoals die gepubliceerd staat, is het reëel dit percentage op 100% te stellen. Los van die discussie, waarbij de meerderheid van de economen voor een ietwat conservatieve opstelling kiest, is onze vraag: Hoe is men aan die 50% gekomen. Welke bronnen zijn geraadpleegd hiervoor?	VA	Zoals tijdens de info-avond op dinsdag 11 oktober door de heer van Tuijl is toegelicht worden deze percentages subjectief beoordeeld. Dit is ook zo verwoord in de door de raad vastgestelde nota 'weerstandsvormogen en risicobeheersing'. Hierbij is rekening gehouden met het op Zuid-Limburgsniveau lopende aanbestedingstraject voor gas en electriciteit. Dit traject is nog niet afgerond.
157	119/120	Weerstandsvormogen & risicobeheersing	In een ander geval, stelpost loon- prijsstijging, wordt het risico op 100% ingeschat, m.a.w. er is geen sprake van waarschijnlijkheid maar van daadwerkelijk te maken kosten. Waarom dan niet opvoeren op de begroting als uitgaven?	VA	De stelpost is in de voorliggende begroting herberekend en bijgesteld o.b.v. de meicirculaire. Ondanks het opgenomen bedrag in de voorliggende begroting merken wij de hoogte van deze stelpost als risico aan. Dit gebeurt o.b.v. de nota Weerstandsvormogen en Risicobeheersing 2017 waarbij de omvang <u>geschat</u> wordt i.c.m. de kans op waarschijnlijkheid of het risico zich voordoet. Is dus niet hetzelfde als 100% zekerheid dat de situatie zich voordoet, want dan is het geen risico meer.
158	16	Bestuur en ondersteuning	Er wordt een raamwerk ontwikkeld om meer gestructureerd vorm te geven aan burgerparticipatie. Wordt dit raamwerk opgesteld in samenspraak met burgers en raad?	VVD	Er wordt een plan burgerparticipatie opgesteld. We nemen deze opmerking mee in het volgende overleg hierover.
159	17	Bestuur en ondersteuning	3 ^e alinea: waaruit bestaat die eerste aanzet?	VVD	De eerste aanzet wordt nader bepaald aan de hand van de scope van het project.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
160	22	Veiligheid	Welke problematiek in het buitengebied zorgt ervoor dat er wordt ingezet op een domein 2 boa? Hoeveel domein 2 boa's zetten andere gemeenten in het heuvelland in?	VVD	Onder andere dumpingen van (chemisch) afval, stroperij, bodemverontreiniging en geluidshinder (niet gerelateerd aan inrichtingen). Omliggende Heuvelland-gemeenten hebben geen boa Domein II beschikbaar, hoewel wel bekend is dat ook daar een behoefte bestaat aan een boa domein II.
161	22	Veiligheid	Waarom wordt woonproblematiek van vluchtelingen en statushouders benoemt onder het kopje Veiligheid? Dit is een woonprobleem.	VVD	De inzet vanuit Team VTH voor de opvang van vluchtelingen ziet op het leveren van de projectleider werkgroep opvang Oekraïense vluchtelingen en de inzet van de adviseur Veiligheid als linking pin naar de Veiligheidsregio
162	30	Economie	2 ^e alinea bullit 3: hoe is de stand van zaken mbt "circulaire economie"?	VVD	Met Stadsregio Parkstad en de Parkstad-gemeenten wordt gewerkt aan een strategievisie over de circulaire economie in de regio, waaruit een actieprogramma volgt met onder andere concrete projecten die op regionaal of lokaal niveau uitgevoerd kunnen worden. Nog dit jaar wordt gestart met het regionale project 'Urban Mine Scan', waarbij de potentie van sloopmateriaal om deze in te kunnen zetten voor nieuwbouwprojecten in kaart wordt gebracht en wie belangrijke spelers hierbij zijn.
163	34	Onderwijs	Risico's: voortbestaan basisschool Ransdaal: valt daar nu al iets meer over te zeggen?	VVD	Op dit moment is er in Ransdaal sprake van een stijgende trend in leerlingaantallen. Innovo is inmiddels bereid om mede te investeren in het onderwijs in Ransdaal om dit langjarig te behouden. Ook de kwaliteit van onderwijs is weer op een voldoende niveau.
164	35	Onderwijs	2 ^e alinea: waaruit bestaat de extra aandacht voor sport en bewegen? En hoe gaan we dat monitoren?	VVD	In overleg met de scholen is ervoor gekozen om dit niet te monitoren. De extra aandacht bestaat uit meer mogelijkheden voor bewegen bieden op meerdere momenten voor met name de doelgroep basisschooljeugd en senioren.
165	39	Sport, cultuur en recreatie	Wat wordt precies bedoeld met de laatste zin, die begint met "Aansluitend....bezettingsproblematiek leerwerkbedrijf.....gevolgen voor beheer en onderhoud. Wordt de kwaliteit van het onderhoud afhankelijk gemaakt van de bezettingsgraad in het leerwerkbedrijf? Kunt u dat verder toelichten.	VVD	We constateren dat de instroom van SW-ers opdroogt. Dit heeft gevolgen voor de hoeveelheid werk dat in het groenonderhoud kan worden verzet. In het Groenbeheerplan brengen we de mogelijke scenario's in beeld en leggen deze ter besluitvorming aan de raad voor.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
166	44	Sociaal Domein	Hoe wordt geborgd dat de jeugdzorg toegankelijk blijft voor de belanghebbenden?	VVD	Laagdrempeligheid voor ouders en jeugdigen: dan kunnen zij terecht op alle vindplaatsen zoals schoolmaatschappelijk werk, huisartsen, knooppunten onderwijs, jeugd en jongerenwerk. JENS profileert zich ook als partner voor jeugd en opvoedvragen op plekken zoals school en kinderopvang. Of hebben we het over stakeholders zoals onderwijs, huisartsen, GGD en andere zorgaanbieders? Hier heeft JENS natuurlijk nauwe samenwerkingsbanden mee en zorgaanbieders die geen kernpartner of onderaannemer zijn kunnen samenwerken met JENS middels maatwerkcontracten, als leverancier of in gevallen waar in dit noodzakelijk is via PGB.
167	47	armoedebestrijding	Specifiek in 2023, laatste bullit: Noodfonds: wat is de geplande omvang van dit fonds? Welke criteria worden gehanteerd om van dat fonds gebruik te kunnen maken en bestaat er al zicht op om hoeveel mensen het gaat?	VVD	Het noodfonds is nog in voorbereiding. Er wordt op dit moment onderzocht voor wie en welke criteria hieraan verbonden worden en welk budget .
168	53	Volksgesondheid	1 ^e zin: Risico's: een bredere maatschappelijke coalitie is nodig om de trendbreuk te kunnen realiseren. Welke inspanningen worden gedaan in 2023 om deze coalitie tot stand te brengen en succesvol te kunnen laten zijn?	VVD	Er wordt gewerkt aan een bestendiging van trendbreuk waarbij niet alleen gemeenten maar ook 1e lijnszorg en zorgverzekeraars een veel nadrukkelijker rol innemen.
169	58	Volkshuisvesting	Worden er in de prestatieafspraken met de woningcorporaties quota afgesproken over zon op dak?	VVD	In de prestatieafspraken voor 2023 worden, met verwijzing naar de verduurzamingsdoelstellingen van het Rijk, aan de beide corporaties gevraagd om hun sociale huurwoningvoorraad te verduurzamen op basis van een te overleggen meerjarenplanning. Momenteel wordt hierover overleg gevoerd en in december zullen naar verwachting de prestatieafspraken met vastgelegd zijn.
170	58	Volkshuisvesting	Specifiek in 2023: masterplan wonen; gelet op de urgentie is de vraag wanneer dat plan aan de Raad gepresenteerd wordt. Kunt u daar al iets over zeggen? En kan worden toegezegd dat uitbreiding van het aantal woonwagendplaatsen hierin wordt meegenomen?	VVD	Het Masterplan Wonen zal naar verwachting in kwartaal 2 van 2023 opgepakt worden. In de die zal ook de Regionale Woon(zorg) visie Parkstad in het besluitvormingsproces beland zijn. De beleidslijn m.b.t. de woonwagendplaatsen is vastgesteld en uw raad is hierover geïnformeerd via de RIB van 10 november 2020. Het college ziet geen aanleiding om de beleidslijn aan te passen.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
171	68	Bedrijfsvoering	Overzicht: niet direct aan taakvelden toe te rekenen salariskosten. Kunt u aangeven waarom het grootste deel van de slariskosten niet aan één specifiek taakveld kan worden toegerekend`?	VVD	In de voorschriften BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) staat omschreven welke salariskosten niet aan taakvelden toegerekend mogen worden.
172	79	Lokale heffingen	Ontwikkeling lokale lastendruk: in 2023 8% hoger en in de daarop volgende jaren telkens 1% hoger. Is dat een realistische raming, mede gelet op de verwachting dat de inflatie nog geruime tijd boven de gewenste 2% zal blijven (bron: DNB)?	VVD	De stijging OZB bedraagt 2% jaarlijks. De stijging van het rioolrecht ligt vast in het rioolkostendekkingsplan. Bij actualisatie van dit rioolkostendekkingsplan zal blijken wat de meerjarige invloed is op het rioolrecht. De afvalstoffenheffing wordt ieder jaar berekend op basis begroting RD4 en eigen raming aan inzameling huishoudelijk afval toegerekende kosten.
173	97	Verbonden partijen	WOZL: waarom neemt Voerendaal genoeg met het ontbreken van financiële informatie?	VVD	In het kader van de aanpak Samen Grip op Verbonden Partijen (SGOVP) wordt gewerkt aan de grip en sturing op Verbonden Partijen.
174	98	Verbonden partijen	WSP: zelfde vraag	VVD	In het kader van de aanpak Samen Grip op Verbonden Partijen (SGOVP) wordt gewerkt aan de grip en sturing op Verbonden Partijen.
175	99	Verbonden partijen	KOMPAS: zelfde vraag	VVD	In het kader van de aanpak Samen Grip op Verbonden Partijen (SGOVP) wordt gewerkt aan de grip en sturing op Verbonden Partijen.
176	103	Verbonden partijen	RUD: zelfde vraag	VVD	In het kader van de aanpak Samen Grip op Verbonden Partijen (SGOVP) wordt gewerkt aan de grip en sturing op Verbonden Partijen.
177	106	Verbonden partijen	Parkstad IT: zelfde vraag	VVD	In het kader van de aanpak Samen Grip op Verbonden Partijen (SGOVP) wordt gewerkt aan de grip en sturing op Verbonden Partijen. Daarnaast geldt dat Parkstad-IT een zogenaamde centrumregeling betreft, welke geen separate begroting en daarmee (geprognosticeerde) balans dienen op te stellen maar vallen onder de begroting etc. van de centrumgemeenten (in dit geval gemeente Heerlen).
178	110	Verbonden partijen	Enexis: zelfde vraag	VVD	Enexis is geen gemeenschappelijke regeling. Als gemeente hebben we geen invloed op welke cijfers gepubliceerd worden.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
179	118-120	Weerstandsvermogen & risicobeheersing	Hoe is % waarschijnlijkheid vastgesteld?	VVD	Zoals tijdens de info-avond op dinsdag 11 oktober door de heer van Tuijl is toegelicht worden deze percentages subjectief vastgesteld op basis van ervaring. Dit is ook zo verwoord in de door de raad vastgestelde nota 'weerstandsvermogen en risicobeheersing'.
180	120	Weerstandsvermogen & risicobeheersing	Stijging energiekosten: waarschijnlijkheid 50%. Is dat niet erg lage inschatting?	VVD	Naar onze mening is dit een reële inschatting.
181	131	Openbare orde en veiligheid	Wat is de bijdrage aan het veiligheidshuis per inwoner en hoe verhoudt zich dit tot de bijdrage die bij de andere veiligheidshuizen in zuid-limburg moeten worden betaald per inwoner?	VVD	In het Bestuurlijk Overleg Veiligheidshuis van 12 oktober jongstleden is de concept-begroting 2023 vastgesteld en de inwonersbijdrage vastgesteld op € 3,88, ten opzichte van € 3,28 in 2022. De vergelijking met andere Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg is lastig te maken omdat ieder Veiligheidshuis een ander pakket aan diensten aanbiedt.
182	133	Financiële begroting	Salarissen: is de stijging niet erg rooskleurig voorgesteld? Meer en complexere vragen vanuit wettelijke taken en vanuit samenleving in combinatie met een overspannen arbeidsmarkt. Welke variabelen heeft u gehanteerd bij de begrote extra lasten?	VVD	Er is een inschatting/planning gemaakt van de de te verwachten werkzaamheden in de komende jaren. Dit betreft zowel de wettelijke taken, nieuwe taken, en wetswijzigingen, als werkzaamheden, die een meer lokale vraag kennen. Voor de loonstijgingen hanteren wij de landelijke maatstaven van de VNG: duidelijk is dat er dit jaar meer onzekerheid is over de fluctuaties, zoals ook in de aanbiedingsbrief benoemd.
183	151	Bijlagen	Gehanteerde loon- en prijsontwikkelingen van 2-4%. Zijn deze wel realistisch? Waarom sluit u niet aan bij de CBS indexaties?	VVD	Deze percentages zijn gebaseerd op de meicirculaire gemeentefonds, welke als basis dient voor deze begroting.
184	162	Beleidsindicatoren	Externe inhuur: slechts 7%? Hoe is die inschatting tot stand gekomen?	VVD	Zoals vermeld worden de geraamde kosten voor inhuur (exclusief SW-medewerkers) afgezet tegen de totaal geraamde loonsom + geraamde inhuur.
185	165	Beleidsindicatoren	Demografische druk: kloppen die cijfers wel? Is 88,4% van de inwoners de som van (<20 en >64)	VVD	Deze cijfers zijn verkregen via de site "waarstaatjegemeente.nl".
186	165	Beleidsindicatoren	Banen: waarom zo weinig banen in Voerendaal? 395 per 1000 in vergelijking met Landelijk 805,5/1000.	VVD	Voerendaal is voornamelijk een woongemeente, werkgelegenheid ligt met name in de omliggende steden.

	pagina	programma/paragraaf	vraag	gesteld door	antwoord
187	166	Beleidsindicatoren	Netto arbeidsparticipatie ligt lager in Voerendaal. Kunt u een verklaring geven?	VVD	Het is moeilijk om hier een precies antwoord op te geven. Een aantal factoren kunnen we echter wel benoemen zoals; - de beroepsbevolking betreft de mensen tussen de 15 en 75 jaar. Voerendaal heeft veel inwoners in de categorie 65+ en daarbij is geen arbeidsdeelname meer van toepassing - het aandeel van kostwinnersgezinnen is in Voerendaal relatief hoog.